

Coöperatieve inkoopvereniging 'Samenwerking' in Hilversum

Ineke de Ronde

En van de bedrijven die gevestigd waren op het Hilversumse bedrijventerrein was de inkooporganisatie Samenwerking, waar Krijn Brouwer - die ons vaak voorziet van uniek beeldmateriaal - heeft gewerkt. Zijn vader was een van de oprichters van deze organisatie en dat betekent dat er nog mooie oude foto's bewaard zijn.

In 1929 werd in Rotterdam de Enkabé (Eerste Nederlandse Kruideniersbond) opgericht. Al snel sloten veel plaatsen zich hierbij aan. De Hilversumse afdeling nam de naam Coöperatieve inkoopvereniging 'Samenwerking' aan. Doel was om door gezamenlijk in te kopen kortingen te krijgen bij leveranciers. Voor de oorlog was er in vrijwel elke straat een kleine kruidenier en samenwerking kon helpen om het hoofd boven water te houden.

Bij de oprichters van het eerste uur waren onder anderen W.F. Prinzen, kruidenier aan het Melkpad en Gerret Brouwer wiens zaak sinds 1927 aan de Leeghwaterstraat was gevestigd. Prinzen was jarenlang voorzitter en Brouwer secretaris. Andere bestuursleden waren de kruideniers Hovenier (Spoorstraat), Van de Akker (Rozenstraat) en Pauw (Azaleastraat). Gezamenlijke inkoop betekende wel dat er ruimte moest zijn voor opslag. Waar dat in de beginjaren gebeurde is niet bekend, maar begin jaren veertig was er een centraal depot in twee tegenover elkaar liggende panden aan

De vrachtwagen van de Enkabé die meedeed aan het bloemencorso rond 1950. Tweede van links is Brouwer, het jongetje op de foto is de zoon van bedrijfsleider Kievit, die zelf in pak te zien is. Tussen hen in staat Willem Karsemeijer van de Bosdrift.

de Herenstraat. Dat werd al snel te klein en vanaf 1945 zat de organisatie in een veel groter pand aan de Ruitersweg. Krijn Brouwer moest van jongsaf aan veel in de winkel meewerken. Dat was overal bij de middenstand gewoon, maar hij was de enige zoon in het gezin en zijn vader was hartpatiënt. Voltooien van de middelbare school zat er daarom niet in. Na zijn huwelijk in 1959 met straatgenote Willemina Snel zette hij de zaak van zijn vader voort. De winkel was echter te klein om op termijn winstgevend te zijn en uitbreiding was niet mogelijk. In juni 1964 sloot Brouwer de zaak en vond een baan als koster. Dat was zeker geen vetpot voor een jong gezin met inmiddels twee kinderen. Over het verzoek van Samenwerking om in de vakantieperiode twee weken te helpen, hoefde hij dan ook niet lang na te denken. Het beviel goed en resulteerde uiteindelijk in een dienstverband van ruim 24 jaar.

Het magazijn,
alleen voor leden.
De aangesloten
kruideniers bestelden
wekelijks en de
bestelling werd
op vaste dagen
afgeleverd.

De Cash & Carry,
de waren
overzichtelijk
uitgesteld.

Ook de locatie aan de Ruitersweg groeide uit zijn jasje. In 1967 werd daarom op het bedrijventerrein aan de Nieuwe Haven een nieuw pand geopend. Brouwer kreeg hier de leiding van de cash & carry-afdeling en deed dat vele jaren met veel plezier. In de jaren tachtig fuseerde de Hilversumse afdeling met Enkabé Utrecht.

Alleen de Cash & Carry bleef in Hilversum onder de naam Unica. De bevoorrading van de aangesloten leveranciers gebeurde vanuit Utrecht. In februari 1988 werd ook de Unica-zelfbediening opgeheven.

De vleeswarenafdeling van de Cash & Carry.

Kantoorje met de kassa bij de Cash & Carry.
Hier konden ook niet-leden, maar geen particulieren,
inkopen. Brouwer was jarenlang, tot de sluiting
in februari 1988, bedrijfsleider van deze afdeling.

Een splinternieuwe vrachtwagen van de organisatie.

Samenwerking deed vaak mee als er een bloemencorso in Hilversum was. Voordat de vrachtwagen zijn intrede deed, werden de goederen bezorgd per bakfiets, maar voor dit evenement was van Van Gend & Loos voor één dag een paard en wagen geleend. Op deze ongedateerde foto staan Prinzen en Brouwer sr. achter de wagen. Daarachter is een ambulancevoertuig te zien.

Het pand aan de Ruitersweg, links van de auto. Na het vertrek van Samenwerking was Sukkel hier gevestigd tot ook dit bedrijf naar de Nieuwe Haven vertrok. De panden zijn inmiddels gesloopt en vervangen door appartementen.

Het pand aan de Nieuwe Haven, vlak na de oplevering in 1967.

Het pand in de Herenstraat. In het middelste gebouw zat Bernsen met een koffie- en theebrandkerij, de begane grond was gehuurd door 'Samenwerking' voor opslag. Op de plek van de beide rechter panden is nu de bevoorradingssteeg voor Hilvertshof. Ook het linkerpand is gesloopt voor Hilvertshof. Daar zit Action nu.

Jaarlijks hield het landelijke bestuur een tweedaags congres waar alle leden welkom waren. In 1954, tevens het 25-jarig bestaan, werd dit in het Hof van Holland gehouden.

Het bestuur van de plaatselijke afdeling in 1932. Geheel rechts, naast de muziekstandaard, zit voorzitter Prinzen en in het midden Gerret Brouwer (alle afbeeldingen coll. Krijn Brouwer).

Het winkeltje van Gerret Brouwer, Leeghwaterstraat 40, in de begintijd.

25

FEEST AANBIEDING

25

Op 10 April a.s. herdenken wij het 25-jarig bestaan van onze zaak.

Wanneer wij U hiermede dank zeggen voor het n ons gestelde vertrouwen, verzekeren wij U voor de toekomst een voortzetting van onze vaste regel:

- alleen de beste waren — en scherp in de prijs.

Op 10 April a.s. 's morgens 10 uur openen wij onze geheel gemoderniseerde zaak

waarin ons assortiment meer dan ooit overzichtelijk is opgesteld en waar het prettig is om te winkelen.

Wij nodigen U uit tot een bezoek aan onze winkel in de Feestweek, en wel van 10 tot 19 April a.s.

en stellen U daarbij in de gelegenheid, te profiteren van onderstaande

JUBILEUM-RECLAME

500 gram Bruine bonen	25 ct.	100 gram Jamaica Rumbonen	30 ct.
250 gram Choc. Boterhamkorrels	50 ct.	100 gram Thee Chocolaadjes	45 ct.
500 gram Havermout	30 ct.	250 gram-Biskwie	34 ct.
1 groot blik Peren op sap	75 ct.		

Voor onze vaste Cliëntèle hebben wij nog een aardige verrassing!

G. BROUWER, LEEGHWATERSTR. 40
Voor Verzorgde Voeding.

Strooibiljet
uit 1952
bij het 25-jarig
bestaan.

Gerret Brouwer zei altijd:
*Als de zaak 25 jaar
bestaat en ik op
dezelfde datum
25 jaar getrouwd ben,
dan ga ik de winkel
verbouwen.* Hij hield
woord en na de
verbouwing in 1952
verscheen dit bericht
in het tijdschrift van
de vereniging.

REVUE DER BEDRIJVEN

Een jubileum en een verbouwing

Op 11 April j.l. heropende de heer G. Brouwer te Hilversum, Leeghwaterstraat 40, zijn geheel gemoderniseerde levensmiddelenwinkel, welke ter gelegenheid van een dubbel jubileum, hetwelk hij enige dagen te voren mocht vieren, n.l. het 25-jarig bestaan van zijn zaak en zijn zilveren huwelijksfeest. Van een en ander maakten we reeds melding in het nummer van 19 April j.l.

Thans willen we de lezers de gemoderniseerde winkel van deze cultigezige secretaris van de Inkoopvereniging „Inkoopverbinding“, aangeboden bij de Eekabé, laten zien.

We wensen de heer G. Brouwer alomteverhoorlijk succes, dat hem in die 25 jaren trouw ter zijde stond, veel succes toe in zijn gemoderniseerd bedrijf en we hopen, dat het hem gepast moge zijn nog vele jaren zijn beste krachten te geven aan de Inkoopvereniging „Inkoopverbinding“.

BOVEN: Een gedeelte van de gemoderniseerde winkel
LINKS: De heer en mevrouw Brouwer tevreden van de bloemen